

Bang voor Overijsselse versterking platteland

door Jelle Boonstra

ZWOLLE. De versterking van Overijssel neemt sterk toe en het beeld van Overijssel als 'Tuin van Nederland' krijgt een fikse knauw als de Staten er vanavond akkoord gaan met het loslaten van de maximale maten voor megastallen. Dat vreesst Adriaan Velsink van de Erfgoedvereniging Heemschut, de club zich al meer dan een eeuw inzet voor behoud van cultuurgoe.

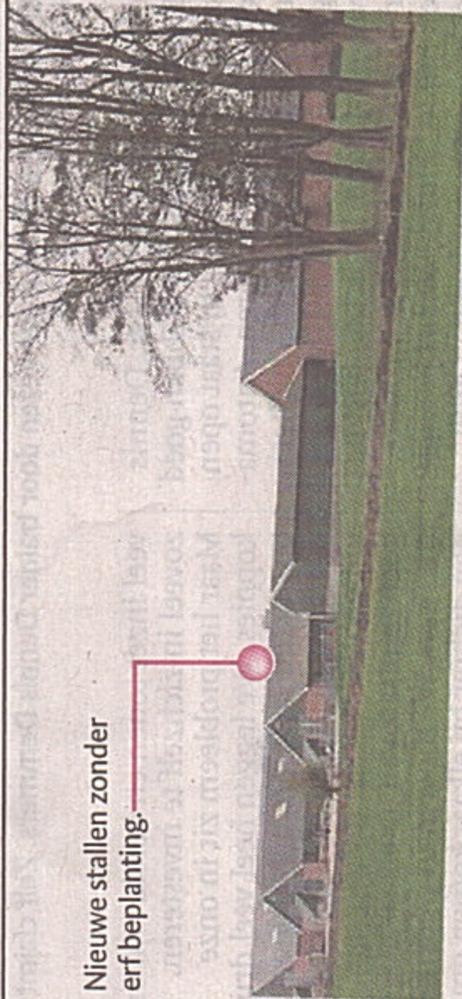
Stallen mochten sinds 2009 al groot zijn in Overijssel (1,5 hectare voor een varkenstal, 1,8 hectare voor een kippenstal). Maar als de nieuwe Omgevingsvisie vanavond wordt aangenomen, gaan nog veel ruimere spelregels gelden. „Dan mag je uitbreiden als je milieuwinst kunt bieden door een grote-re stal en het dierenwelzijn kunt verbeteren”, zegt Willemijn Moes, projectleider bij de provincie - een limiet is er dan niet meer. Wel moet een nieuwe stal straks 'in het landschap passen'.

Dat is voor Heemschut een veel te vage omschrijving. „Straks gaan de gemeenten over de uitbreiding van stallen”, zegt Velsink. Hij denkt dat lokale wethouders, met het oog voor het belang van ondernemers er soepeler over zullen denken dan ambtenaren ruimtelijke ordening in het provinciehuis. „Bovendien dreigt ook versterking in samenhangende gebieden als rond de IJssel.” Dan wil de ene niet, de andere misschien wel. „Dan heb je baat bij een centrale

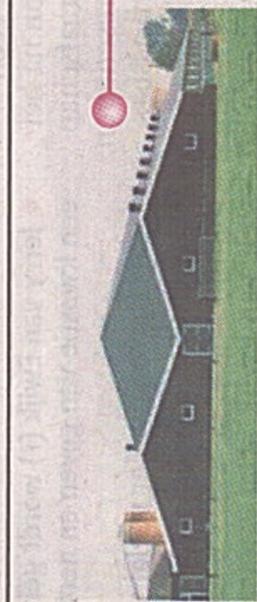
72

van de 803 megastallen in Nederland staan in Overijssel

Hoe moffel je een megastal weg in het landschap?

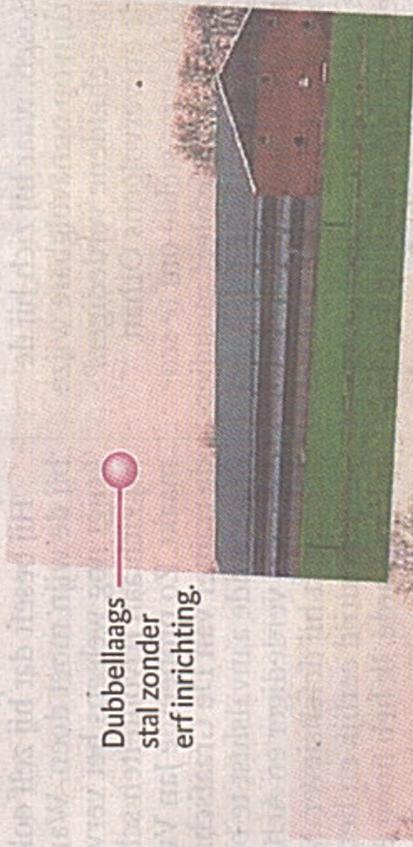
Nieuwe stallen zonder erf beplanting.

Kap is opgedeeld en de gevel bevat ramen waardoor de totale schuur minder groot en massief lijkt.

Zware erfbeplanting met bomen.

Dubbellaags stal zonder erf inrichting.

Dubbellaags stal met erf inrichting.

Zo moet het niet, zeggen de adviseurs, de grote schuur is niet in verhouding met de andere bedrijfsgebouwen.

© de Stentor/AW - Bron: Ruimte voor het boerenierf

regisseur”, vindt Heemschut. Die komt er juist niet - de provincie treedt terug, deels ook gedwongen door het rijk. Tot 2009 konden megastallen in Overijssel alleen in gebieden komen die er voor waren aangewezen (de LOG's). Nu mag het in feite overal en het zijn er ook heel veel, zegt Milieudefensie. Volgens het onderzoek dat ze de Wageningen

Universiteit in 2014 lieten uitvoeren groeide het aantal megastallen in acht jaar tijd van 301 naar 803 en 72 daarvan staan in Overijssel. „Vroeger was de kwaliteit van het landschap bepalend bij het afgeven van een vergunning, straks is dat de kwaliteit van bedrijfsvoering”, zegt Velsink.

De provincie denkt dat het wel los zal lopen met een verromme-

ling, omdat bedrijven altijd nog moeten voldoen aan stikstofnormen, de PAS, zodat er niet teveel bedrijvigheid op een kluitje kan komen. Bovendien moeten stallen worden 'ingepast' in het bestaande landschap. In 2008 huurde Overijssel een bureau in om uit te knobbelen hoe dat kan: onderbreek lange horizontale lijnen, maak verschillende

puntaken, zodat de bouwmasa voor het oog gebroken lijkt of zet er bomen voor - zo staat het ook in de bepalingen die straks gelden. Velsink is grimmig om dit soort voorwaarden. Hij noemt dat soort beplanting 'schaamgroen'. „Bij industrieterreinen zie je ook van die boompjes komen.” Veel zouden zet het niet aan de dijk bij zulke bouwmasa's, denkt hij.